

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA „SUPEROCZRONA DOMÓW I LOKALI MIESZKALNYCH” DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ PKO BP SA

ustalone uchwałą nr UZ/384/2012 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 27 grudnia 2012 r.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

- Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia „SUPEROCZRONA DOMÓW I LOKALI MIESZKALNYCH” dla kredytobiorców kredytów hipotecznych i pożyczkobiorców pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO BP, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umowy grupowego ubezpieczenia kredytobiorców kredytów hipotecznych i pożyczkobiorców pożyczek hipotecznych udzielanych przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną, zwanej dalej „umową ubezpieczenia”, zawartej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej PZU SA, z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną, zwaną dalej „Ubezpieczającym”.
- Na podstawie OWU PZU SA udziela Ubezpieczonym ochrony ubezpieczeniowej w zakresie:
 - ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych;
 - ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów;
 - ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
 - ubezpieczenia Assistance Dom, z zastrzeżeniem ust. 3.
- Objęcie ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia Assistance Dom może nastąpić wyłącznie wraz z objęciem ochroną w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, w którym przedmiotem ubezpieczenia jest lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.
- Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczy jego praw i obowiązków.
- Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
- W sprawach nie uregulowanych w OWU, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

- akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- awaria drzwi zewnętrznych:**
 - zacięcie się zamka, zaklinowanie się złamanego klucza lub innego urządzenia otwierającego w zamku lub zniszczenie zamka przez osoby trzecie w taki sposób, że otwarcie drzwi do miejsca ubezpieczenia nie jest możliwe bez interwencji ślusarza,
 - nagle i niezależnie od woli Ubezpieczonego zatrzasknięcie się drzwi w taki sposób, że Ubezpieczony pozostaje na zewnątrz miejsca ubezpieczenia, a klucze lub inne urządzenia otwierające znajdują się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
- awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagle, niespodziewane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, powodujące zaprzestanie jej funkcjonowania lub nieprawidłowość działania, co wiąże się z powstaniem lub możliwością powstania szkód w mieniu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia;
- bójka** – starcie trzech albo więcej osób wzajemnie zadających się sobie razy, z których każda występuje w podwójnym charakterze – jako napadnięty i napastnik;
- budowla** – następujące obiekty budowlane w stadium użytkowania:
 - ogrodzenie posesji wraz z bramą, otwieraną ręcznie lub automatycznie i jej wyposażeniem instalacyjnym, a także zamontowane na stałe na ogrodzeniu posesji lub bramie skrzynki na listy, urządzenia domofonu, video-domofonu,
 - nawierzchnię placów i podjazdów,
 - wiatę,
 - szopę,
 - szambo,
 - przysdomową oczyszczalnię ścieków,
 - przysdomowy zbiornik na gaz płynny lub inne paliwa płynne,

- h) niewielkie obiekty trwale związane z gruntem służące dekoracji, rekreacji lub utrzymaniu porządku: posągi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, baseny, pergole, altany, piaskownice, śmietniki, huśtawki, zjeżdżalnie, donice,
- i) instalacje znajdujące się na terenie posesji nie będące stałym elementem lub elementem zewnętrznym;
- 6) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami, będący budynkiem mieszkalnym, budynkiem mieszkalnym w stadium budowy, domkiem letniskowym lub garażem;
- 7) **budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej lub szeregowej, w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne, wraz z pomieszczeniem gospodarczym poza tym budynkiem, w tym również budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność nie przekracza 50% jego powierzchni całkowitej, lub budynek wielorodzinny w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne;
- 8) **budynek mieszkalny w stadium budowy** – budynek mieszkalny nowo wznoszony przeznaczony na cele mieszkalne, a także rozbudowę lub nadbudowę istniejącego budynku mieszkalnego, przy czym przyjmuje się, że:
- a) rozpoczęcie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności:
- wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie,
 - wykonania niwelacji terenu,
 - zagospodarowania terenu wraz z budową tymczasowych obiektów,
 - wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy, nadbudowy lub rozbudowy,
- b) zakończenie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje w dniu:
- pierwszego zamieszkania lub oddania budynku do użytkowania w przypadku budynku nowo wznoszonego,
 - zakończenia prac w przypadku nadbudowy lub rozbudowy budynku;
- 9) **budynek o palnej konstrukcji** – budynek posiadający co najmniej:
- a) ściany nośne wykonane z elementów drewnianych lub
- b) pokrycie dachowe z drewnianych gontów, trzciny lub słomy;
- 10) **Centrum Alarmowe PZU POMOC** – centrum świadczące usługi assistance określone w ubezpieczeniu Assistance Dom, czynne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, do którego Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązany jest zgłosić zajście zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową w celu uzyskania pomocy w ramach ubezpieczenia Assistance Dom; informacja o numerach telefonów Centrum Alarmowego PZU POMOC dostępna jest w placówkach Ubezpieczającego oraz na jego stronie internetowej, a także zawarta jest w formularzu deklaracji przystąpienia;
- 11) **choroba przewlekła** – chorobę o długotrwałym przebiegu, trwającą zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczoną;
- 12) **choroba zakaźna** – chorobę wywołaną zakażeniem drobnoustrojami, jadami wytwarzanymi przez drobnoustroje lub zarażeniem pasożytami;
- 13) **czynności życia prywatnego** – czynności dotyczące sfery prywatnej, niezwiązane z aktywnością zawodową i pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły; za czynności życia prywatnego nie uważa się wykonywania działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienia różnego rodzaju funkcji, w tym funkcji honorowych w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społeczno-politycznych oraz pracy w charakterze wolontariusza;
- 14) **deklaracja przystąpienia** – oświadczenie woli Ubezpieczonego, w którym wyraża on zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową na warunkach określonych w OWU;
- 15) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem; w ramach ryzyka dewastacji PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za ubezpieczone mienie, które uległo zaborowi w celu przywłaszczenia;
- 16) **domek letniskowy** – budynek w stadium użytkowania zamieszkiwany czasowo z przeznaczeniem na cele rekreacyjne i wypoczynkowe;
- 17) **dym i sadza** – zawiesinę cząsteczek będącą bezpośrednim skutkiem:
- a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
- b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
- 18) **dziecko** – dziecko własne, dziecko przysposobione, pasierba albo dziecko przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 19) **eksplozja** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyn i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające

- na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 20) **elementy zewnętrzne** – elementy wyposażenia znajdujące się na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku oraz trwale z nim związane, w szczególności:
- rynny i rury spustowe,
 - zabudowy balkonów lub tarasów,
 - balustrady,
 - parapety,
 - instalację odgromową,
 - markizy,
 - kollektory słoneczne (solary),
 - urządzenia stanowiące osprzęt instalacji, służące do prawidłowego funkcjonowania budynku lub lokalu mieszkalnego, np. pompa ciepła, domofon, video domofon,
- z wyłączeniem zewnętrznych: anten telewizyjnych i radiowych, urządzeń klimatyzacyjnych lub wentylacyjnych oraz elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i przeciwpożarowych;
- 21) **garaż** – budynek w stadium użytkowania inny niż budynek mieszkalny, niesłużący do prowadzenia działalności gospodarczej, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 22) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 23) **graffiti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczane w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego na elewacji, oknach, drzwiach zewnętrznych, ogrodzeniach lub dachach, a także ich zabrudzenie farbą lub inną substancją barwiącą;
- 24) **huk ponaddzwiękowy** – falę uderzeniową wytworzoną przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
- 25) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej "IMGW", którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW, wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie;
- 26) **instalacja:**
- instalację centralnego ogrzewania** – układ przewodów i urządzeń służących do dostarczania ciepła za pomocą wody, pary wodnej lub powietrza do pomieszczeń,
 - instalację elektryczną** – układ przewodów i urządzeń mający początek w przypadku budynku na złączach kablowych łączących wewnętrzną sieć elektryczną tego budynku z siecią zewnętrzną, a w przypadku lokalu mieszkalnego w tablicy zabezpieczeniowej, a koniec w gniazdkach wtyczkowych, włącznikach i wypustkach oświetleniowych,
 - instalację kanalizacyjną** – system rur, koryt, kolektorów służący do odprowadzania ścieków sanitarnych,
 - instalację wodną** – układ połączonych przewodów, armatury i urządzeń służący do zaopatrywania w zimną i ciepłą wodę,
- instalację gazową,**
 - instalację telefoniczną,**
 - instalację sieciową,**
 - instalację antenową RTV,**
 - instalację przeciwkradzieżową,**
 - instalację domofonu lub videodomofonu,**
 - instalację alarmową,**
 - instalację przeciwpożarową,**
 - instalację solarną,**
 - instalację drenażową,**
 - instalację zraszającą,**
 - instalację oświetleniową,**
 - instalację klimatyzacyjną,**
 - każdą inną niż wymieniona w lit. a–q instalację służącą do prawidłowej eksploatacji lub używania zgodnie z przeznaczeniem lokalu mieszkalnego, budynku, a także posesji na której znajduje się ubezpieczony budynek;
- 27) **koszty poszukiwania przyczyny zalania** – udokumentowane koszty materiałów i robocizny poniesione w celu:
- odnalezienia elementów instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, których uszkodzenie lub wada było bezpośrednią przyczyną zalania,
 - przywrócenia stanu sprzed powstania szkody, polegającego na usunięciu uszkodzeń lub wad w instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania lub jej wyposażeniu oraz naprawy stałych elementów zniszczonych lub uszkodzonych wskutek poszukiwania przyczyny zalania;
- 28) **koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody** – udokumentowane koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z ich kosztami składowania lub utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku;
- 29) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu – przy użyciu siły i narzędzi – istniejących zabezpieczeń pozostawiając ślady stanowiące dowód użycia siły i narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego lokalu albo w wyniku rabunku;
- 30) **kredytobiorca** – osobę fizyczną, która zawarła z Ubezpieczającym umowę kredytu hipotecznego lub umowę pożyczki hipotecznej;
- 31) **kredyt** – kredyt hipoteczny lub pożyczkę hipoteczną, udzielane kredytobiorcy przez Ubezpieczającego zgodnie z określonymi przez Ubezpieczającego regulacjami kredytowymi;
- 32) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 33) **lekarz PZU POMOC** – lekarza-konsultanta Centrum Alarmowego PZU POMOC;

- 34) **lokal mieszkalny** – znajdujące się w budynku mieszkalnym wyodrębnione pomieszczenie lub pomieszczenia wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, stanowiące odrębną nieruchomość będącą przedmiotem prawa własności (współwłasności) albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, oraz przynależne do tego lokalu:
- a) pomieszczenie gospodarcze poza tym lokalem,
 - b) pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe;
- 35) **miejsce postojowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym miejsce wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 36) **miejsce ubezpieczenia:**
- a) dla ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „RP”, oraz wskazany w deklaracji przystąpienia:
 - lokal mieszkalny,
 - budynek mieszkalny,
 - budynek mieszkalny w stadium budowy,
 - garaż,
 - budowlę,
 - domek letniskowy,
 - posesję, na której znajduje się budynek lub budowlą,
 - b) dla ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów – znajdujący się na terytorium RP oraz wskazany w deklaracji przystąpienia:
 - lokal mieszkalny, z wyłączeniem przynależnego do tego lokalu pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego,
 - budynek mieszkalny,
 - domek letniskowy, wewnątrz którego znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy,
 - c) dla ubezpieczenia Assistance Dom – znajdujący się na terytorium RP oraz wskazany w deklaracji przystąpienia:
 - lokal mieszkalny, z wyłączeniem przynależnego do tego lokalu pomieszczenia gospodarczego poza tym lokalem, pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego,
 - budynek mieszkalny, z wyłączeniem pomieszczenia gospodarczego poza tym budynkiem;
- 37) **mienie służbowe** – przenośny sprzęt elektroniczny lub telefony komórkowe przekazane Ubezpieczonemu lub osobie bliskiej Ubezpieczonego, o której mowa w § 11, przez pracodawcę do używania na podstawie dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;
- 38) **mienie wypożyczone** – przedmioty znajdujące się czasowo w posiadaniu Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, o której mowa w § 11, jeżeli zostały mu wypożyczone lub oddane do używania przez organizację sportową, społeczną lub inną jednostkę organizacyjną, o ile wypożyczenie lub oddanie do używania zostało udokumentowane;
- 39) **modernizacja** – wykonanie robót polegających na podwyższeniu standardów wykończenia lub wyposażenia budynku lub lokalu mieszkalnego;
- 40) **nadbudowa** – podwyższenie istniejącego budynku, przy niezminionej powierzchni zabudowanej, liczonej po obrysie budynku;
- 41) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
- 42) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony niezależnie od swojej woli doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 43) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 44) **opad** – wodę pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu i lodu lub gradu powodującą zalanie ubezpieczonego przedmiotu;
- 45) **opieka** – sprawowanie pieczy nad dzieckiem lub osobą niesamodzielną poprzez zapewnienie jej należytej egzystencji w zakresie podstawowych potrzeb bytowych i ochrony przed niebezpieczeństwami;
- 46) **opieka nad psami i kotami Ubezpieczonego** – karmienie psa lub kota 1 raz dziennie odpowiednią karmą należącą do Ubezpieczonego, zmiana wody do picia, a także wyprowadzanie psa 2 razy dziennie na spacer lub dostarczanie kotu 1 raz dziennie świeżego piasku lub żwiru; opieka nad psami i kotami nie obejmuje leczenia weterynaryjnego; jeżeli interwencja lekarza weterynarza jest niezbędna, PZU SA organizuje oraz pokrywa koszty transportu zwierzęcia do osoby wyznaczonej przez Ubezpieczonego lub do najbliższego schroniska dla zwierząt;
- 47) **osoba bliska** – małżonka, konkubenta, wstępne-go, zstępne-go, brata, siostrę, ojczyma, macochę, pasierba, pasierbicę, teścia, teściową, zięcia, synową, przysposobionego, przysposabiającego, osobę niepełnoletnią pozostającą pod opieką lub przyjętą na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 48) **osoba niesamodzielną** – osobę zamieszkujejącą z Ubezpieczonym, która ze względu na podeszły wiek, zły stan zdrowia lub wady wrodzone nie jest w stanie samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb i wymaga stałej opieki;
- 49) **osoba trzecia** – osobę fizyczną, prawną albo jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, z wyłączeniem stron umowy ubezpieczenia i Ubezpieczonych;
- 50) **osoba wyznaczona** – osobę wskazaną przez Ubezpieczonego w czasie rozmowy telefonicznej z konsultantem Centrum Alarmowego PZU POMOC, zamieszkałą na terytorium RP; dla potrzeb OWU wskazanie takiej osoby jest równoznaczne z upoważnieniem jej do sprawowania opieki określonej w § 22 ust. 2 pkt 1–4;
- 51) **osuwanie się ziemi** – niespodowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po stoku;

- 52) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające ślady tego zdarzenia;
- 53) **pomieszczenie garażowe** – pomieszczenie w budynku mieszkalnym jednorodzinny lub pomieszczenie w budynku wielorodzinnym przynależne do lokalu mieszkalnego, wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 54) **pomieszczenia gospodarcze poza lokalem mieszkalnym** – pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego, takie jak: piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się poza lokalem mieszkalnym wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
- 55) **pomieszczenia gospodarcze poza budynkiem mieszkalnym** – piwnicę, pralnię, suszarnię i inne pomieszczenia gospodarcze poza budynkiem mieszkalnym, znajdujące się w budynkach na terenie posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny;
- 56) **pomoc domowa** – każda osoba, w tym gosposię, ogrodnika, opiekunkę do dzieci, osobę sprawującą opiekę nad osobą niepełnosprawną, osobę sprawującą opiekę nad psem, wykonującą powierzone prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
- 57) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego, na podstawie tytułu prawnego, nieruchomości grunтовой, na której znajduje się budynek, będący miejscem ubezpieczenia;
- 58) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnię pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni, przedpokoi, korytarzy, łazienek; przy ustalaniu powierzchni użytkowej nie wlicza się powierzchni balkonów, tarasów loggii, antresoli oraz przynależnego do tego lokalu pomieszczenia gospodarczego; przy czym powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego ustala się w zależności od wysokości pomieszczenia: w przypadku wysokości powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni, w przypadku wysokości od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni, w przypadku wysokości poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni do powierzchni użytkowej lokalu;
- 59) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
 - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 60) **przepięcie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej;
- 61) **psy agresywne** – rasy psów uznawanych za agresywne na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego oraz psy o widocznych cechach tych ras;
- 62) **rabunek** – zabór ubezpieczonego mienia dokonany:
- z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności,
 - przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, doprowadził osobę posiadającą klucze do lokalu mieszkalnego lub budynku, stanowiącego miejsce ubezpieczenia i zmusił ją do otworzenia tego lokalu lub budynku albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi,
 - poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia dokonane z użyciem podstępem wobec osób małoletnich, niedoświadczonych, będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych, przy czym PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie rabunku bez względu na to, czy był on dokonany w miejscu ubezpieczenia, czy też poza nim;
- 63) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego;
- 64) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej istniejącego budynku;
- 65) **ruchomości domowe** – mienie ruchome, w szczególności:
- meble, z wyłączeniem mebli wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
 - sprzęt zmechanizowany, z wyłączeniem sprzętu zmechanizowanego przeznaczonego do zamontowania lub obudowania w meblach wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
 - elementy dekoracji wnętrz nie zamontowane na stałe,
 - przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria,
 - pieniądze i inne środki płatnicze,
 - odzież i inne przedmioty osobistego użytku,
 - zapasy gospodarstwa domowego,
 - sprzęt audiowizualny (w tym również anteny telewizyjne i radiowe zainstalowane na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego i trwale z nim związane), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, aparaty telefoniczne,
 - sprzęt biurowy,
 - mienie służbowe,
 - mienie wypożyczone,
 - sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy,
 - wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, rowery,
 - części zamienne do samochodów, motocykli i motorowerów oraz ich dodatkowe wyposażenie,
 - rośliny doniczkowe,
 - zwierzęta domowe;
- 66) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty motorowe i motorowodne, lotnicze (szybownictwo, baloniarstwo, spadochroniarstwo, lotnictwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo oraz ich odmiany), alpinizm, speleologię, wspinaczkę skalną, trekking, rafting i jego odmiany, nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu, żeg-

- larstwo morskie, surfing, kitesurfing, windsurfing, jazdę na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami jazdowymi, skoki bungee oraz uczestniczenie w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi;
- 67) **sprzęt biurowy** – sprzęt elektroniczny oraz meble, który jest wykorzystywany do pracy zarobkowej wykonywanej przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego, o której mowa w § 11;
- 68) **stałe elementy** – zamontowane na stałe lub wbudowane elementy wyposażenia miejsca ubezpieczenia, w szczególności:
- meble wraz z zamontowanym w nich na stałe lub obudowanym tymi meblami sprzętem zmechanizowanym,
 - trwale związane z podłożem: wykładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów lub słupów,
 - kominki,
 - schody wewnętrzne, antresole,
 - tyniki i powłoki malarskie,
 - podwieszane sufity,
 - wewnętrzne ścianki działowe dowolnej konstrukcji,
 - zamontowane na stałe: stolarkę okienną i drzwiową wraz z oszkleniami i zamknięciami,
 - kraty okienne, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i przeciwpożarowych,
 - instalacje,
 - urządzenia, wyposażenie lub oprzyrządowanie instalacji, w tym umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe lub włączniki,
 - lustra wmontowane w ścianach;
- za stałe elementy uważa się także:
- elementy, o których mowa w lit. a – l, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane, potwierdzone dowodem ich zakupu,
 - zewnętrzne urządzenia klimatyzacyjne lub wentylacyjne, kraty okienne, rolety antywłamaniowe, czujki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych lub przeciwpożarowych trwale związane z lokalem mieszkalnym lub budynkiem;
- 69) **stopień zużycia technicznego** – miarę utraty wartości ubezpieczonego mienia, wynikającą z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych lub instalacyjnych, sposobu użytkowania, prowadzonej gospodarki remontowej;
- 70) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej wskazaną w deklaracji przystąpienia kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA;
- 71) **suma ubezpieczenia** – w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych wskazaną w deklaracji przystąpienia, a w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów wskazaną w OWU – kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA; jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje w ramach sumy ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU SA z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
- 72) **szkoda:**
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych lub ruchomości domowych i stałych elementów – szkodę rzeczową,
 - w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – szkodę rzeczową lub szkodę na osobie;
- 73) **szkoda całkowita w lokalu mieszkalnym** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie tego lokalu bez zagrożenia dla życia lub zdrowia lokatorów i nie dające się naprawić albo powodujące unicestwienie lokalu mieszkalnego;
- 74) **szkoda na osobie** – szkodę powstałą wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 75) **szkoda rzeczowa** – szkodę powstałą wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy; w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej szkoda rzeczowa obejmuje także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie;
- 76) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód oddziaływający swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogący spowodować przewrócenie się pod wpływem jego ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
- 77) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 78) **Ubezpieczony** – osobę fizyczną, będącą:
- kredytobiorcą, który przystąpił do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia,
 - osobą, której budynek lub lokal mieszkalny stanowi zabezpieczenie udzielonego przez Ubezpieczającego kredytu, która przystąpiła do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia;
- 79) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez jakikolwiek pojazd drogowy lub szynowy, jego części lub przewożonego w nim ładunku, nienależący do Ubezpieczonego i niebędący pod jego kontrolą;
- 80) **umowa kredytu** – umowę o udzielenie kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej zawartą pomiędzy Ubezpieczającym a kredytobiorcą;
- 81) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa albo odbudowa, a odtworzenie przedmiotu tego samego rodzaju wymaga

- usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu, budynku lub budowli;
- 82) **upadek statku powietrznego** – katastrofę lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 83) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy wolnostojące lub latarnie;
- 84) **wartość w stadium budowy** – wartość nową budynku na dzień przystąpienia do umowy ubezpieczenia powiększoną o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie budowy wskazanym w umowie o kredyt;
- 85) **wartość nowa** – wartość odpowiadającą kosztem przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego lecz nie ulepszanego:
- dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub odbudowy określoną zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów,
 - dla stałych elementów – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub odbudowy określoną zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
 - dla ruchomości domowych – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
- 86) **wartość rynkowa lokalu mieszkalnego** – wartość odpowiadającą iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej 1 m² w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym, z wyłączeniem miejsca postojowego i pomieszczenia garażowego; w przypadku miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego – wartość odpowiadającą średniej cenie rynkowej w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do, odpowiednio miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego, o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
- 87) **wartość rzeczystwa** – wartość nową pomniejszoną o stopień zużycia technicznego;
- 88) **wiek budynku** – różnicę pomiędzy rokiem, w którym Ubezpieczony przystępuje do umowy ubezpieczenia i rokiem budowy budynku; przy czym za rok budowy budynku uważa się:
- w przypadku budynku – rok, w którym został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, przy czym w przypadku budynku mieszkalnego w stadium budowy polegającej na jego rozbudowie lub nadbudowie – rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy; jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania budynku mieszkalnego,
 - w przypadku budynku mieszkalnego w stadium budowy nowo wznoszonego – rok, w którym Ubezpieczony przystępuje do umowy ubezpieczenia;
- 89) **wyczynowe uprawianie sportu** – formę aktywności fizycznej polegającą na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania w drodze rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami klubów, związków lub organizacji sportowych;
- 90) **zakażenie** – wniknięcie do organizmu i rozwój w nim żywego, biologicznego czynnika chorobotwórczego;
- 91) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy, polegające na:
- spowodowanym awarią wydostaniu się wody, pary lub innych cieczy z instalacji: wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
 - cofnięciu się wody lub ścieków z instalacji kanalizacyjnej usytuowanej wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
 - zalaniu wodą pochodzącą z urządzeń domowych lub uszkodzonego akwarium, znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku, bądź poza nimi,
 - nieumyślnym pozostawieniu otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
 - zalaniu wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie;
- 92) **zamek mechaniczno-elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 93) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 94) **zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do bloko-

wania zasuwki zamka; ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu;

- 95) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 96) **zaostrzenia lub powikłania choroby przewlekłej** – nagłe nasilenie objawów chorobowych ze strony tego samego lub innego narządu lub układu, pozostające w bezpośrednim związku z tą chorobą, o ostrym (burzliwym) przebiegu, wymagające udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej;
- 97) **zdarzenie ubezpieczeniowe**:
- a) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – niezależnie od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 4, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
 - b) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów – niezależnie od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 10, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
 - c) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – działanie lub zaniechanie, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia, o którym mowa w § 17,
 - d) w ubezpieczeniu Assistance Dom – awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, zdarzenie losowe, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, przebiecie, dewastację, kradzież z włamaniem, nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie;
- 98) **zwierzęta domowe** – psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie lub ryby akwariowe, z wyłączeniem trzymanyh w celach hodowlanych lub handlowych.

UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 – 4, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić znajdujące się na terytorium RP i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo będące przedmiotem przysługującego Ubezpieczonemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Ubezpieczającego kredytu:
- 1) lokal mieszkalny;
 - 2) budynek mieszkalny;
 - 3) budynek mieszkalny w stadium budowy;

- 4) budowla;
- 5) garaż;
- 6) domek letniskowy.

2. Budowla może być objęta ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku jednoczesnego objęcia ochroną ubezpieczeniową budynku mieszkalnego lub domu letniskowego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ta budowla.
3. Przynależne do lokalu mieszkalnego pomieszczenie gospodarcze poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe może być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie wówczas, gdy jego wartość rynkowa została wyszczególniona w umowie nabycia lub budowy lokalu mieszkalnego, w umowie ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia tej własności na Ubezpieczonego lub umowie o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, orzeczeniu sądu lub w innych dokumentach.
4. W ramach ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochroną ubezpieczeniową objęte są również składowane na terenie posesji, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek, materiały budowlane, instalacyjne lub elektryczne przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. W ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub domu letniskowego PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
- 1) zdarzeń losowych: ognia, pioruna, powodzi, śniegu i lodu, zalania, opadu, gradu, huraganu, eksplozji, osuwania się ziemi, zapadania się ziemi, lawiny, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, trzęsienia ziemi, dymu i sadzy, upadku drzew lub masztów, z zastrzeżeniem ust. 4;
 - 2) aktów terroryzmu;
 - 3) przepięcia;
 - 4) dewastacji;
 - 5) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–4.
2. W ubezpieczeniu budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz garażu PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
- 1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4;
 - 2) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1.
3. W ubezpieczeniu budowli PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
- 1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4;
 - 2) przepięcia;
 - 3) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–2.

4. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile za szkodę tę nie zostało wypłacone odszkodowanie z innej umowy ubezpieczenia.
 5. W razie zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 2 pkt 91 lit. a, PZU SA odpowiada również za szkody w instalacji wodnej wraz z jej wyposażeniem lub oprzyrządowaniem, znajdującej się wewnątrz ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli – polegające na ich pęknięciu. Odpowiedzialność PZU SA obejmuje także pokrycie kosztów robót i materiałów związanych z ich naprawą.
 6. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową PZU SA w granicach sum ubezpieczenia, wskazanych w deklaracji przystąpienia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia – pokrywa również poniesione przez Ubezpieczonego i udokumentowane, uzasadnione koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.
- 3) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych miejsca ubezpieczenia, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 4) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
 - 5) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi;
 - 6) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarnięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 7) zalania wskutek opadu:
 - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
 - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 8) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków lub budowli;
 - 9) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - 10) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
 - 11) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
 - 12) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 5

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 3) górnicze w rozumieniu prawa górniczego;
 - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 pkt 2;
 - 5) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
 - 6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada ponadto za szkody powstałe wskutek:
 - 1) błędów konstrukcyjnych zaistniałych na etapie projektu lub wykonawstwa, jeżeli budynek został wzniesiony bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę lub wybudowany niezgodnie z projektem i miało to wpływ na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 2) prowadzenia prac budowlanych bez ich zgłoszenia odpowiedniemu organowi, bez uzyskania pozwolenia lub bez projektu, o ile takie zgłoszenie, pozwolenie lub projekt są wymagane przepisami prawa, chyba że brak zgłoszenia, brak pozwolenia lub brak projektu nie miały wpływu na zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego;

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 6

1. Sumę ubezpieczenia określa się:
 - 1) dla budynku mieszkalnego:

- a) jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek budynku mieszkalnego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 40 lat albo budynku mieszkalnego o konstrukcji palnej nie przekracza 20 lat – w wartości nowej,
 - b) jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a budynków mieszkalnych przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej;
- 2) dla garażu ubezpieczonego wraz z budynkiem albo lokalem mieszkalnym – w ramach sumy ubezpieczenia: w wysokości 10% sumy ubezpieczenia budynku albo lokalu mieszkalnego, jednakże nie więcej niż 40 000 zł;
 - 3) dla garażu stanowiącego samodzielny przedmiot ubezpieczenia – w wartości rzeczywistej;
 - 4) dla budowli – w ramach sumy ubezpieczenia: w wysokości 5% sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego albo domu letniskowego, jednakże nie więcej niż 20 000 zł;
 - 5) dla budynku mieszkalnego w stadium budowy – w wartości w stadium budowy;
 - 6) dla lokalu mieszkalnego – w wartości rynkowej;
 - 7) dla domu letniskowego:
 - a) jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek domu letniskowego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 20 lat albo domu letniskowego o konstrukcji palnej nie przekracza 10 lat – w wartości nowej,
 - b) jeżeli w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a domu letniskowego przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej.
2. Po zakończeniu budowy, suma ubezpieczenia budynku oraz składka ubezpieczeniowa są ustalane ponownie, a Ubezpieczony zobowiązany jest do wypełnienia nowej deklaracji przystąpienia. Kwotę nowej składki liczy się od dnia, od którego będzie obowiązywać zmieniona suma ubezpieczenia.
 3. Jeżeli w danym rocznym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen nieruchomości, Ubezpieczający, w porozumieniu z Ubezpieczonym, może podwyższyć sumę ubezpieczenia, jednak nie częściej niż raz w danym rocznym okresie ubezpieczenia. Do skutecznego podwyższenia sumy ubezpieczenia konieczne jest wypełnienie przez Ubezpieczonego nowej deklaracji przystąpienia.
 4. Podwyższona suma ubezpieczenia obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Ubezpieczający potwierdził przyjęcie nowej deklaracji przystąpienia oraz po zapłaceniu dodatkowej składki.
 5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU SA,
- zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczonego i Ubezpieczającego.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 zdanie pierwsze, Ubezpieczony składa rezygnację z ubezpieczenia i ponownie przystępuje do umowy ubezpieczenia, z tym, że nowy okres ubezpieczenia nie może rozpocząć się wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym została złożona rezygnacja.
 7. W przypadku znacznego wzrostu albo spadku rynkowych cen nieruchomości, sumy ubezpieczenia mogą być aktualizowane na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub PZU SA – jednak nie częściej niż raz w rocznym okresie ubezpieczenia – przez rzeczoznawcę majątkowego zaakceptowanego przez Ubezpieczającego i PZU SA. Koszty rzeczoznawcy ponosi wnioskujący.
 8. Niezależnie od postanowień ust. 7, PZU SA oraz Ubezpieczający mają prawo wnioskować o aktualizację sumy ubezpieczenia, co 5 lat (licząc od dnia przystąpienia do umowy przez Ubezpieczonego), na warunkach wspólnie uzgodnionych pomiędzy PZU SA a Ubezpieczającym.
 9. W przypadku zmniejszenia sumy ubezpieczenia, zmniejszona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA od pierwszego dnia następnego miesiąca po miesiącu, w którym nastąpiło zgłoszenie do PZU SA spadku wartości ubezpieczonego mienia i przyjęto nową deklarację przystąpienia lub w którym PZU SA zawiadomił o jednostronnym zmniejszeniu sumy ubezpieczenia.
 10. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczonego w porozumieniu z Ubezpieczającym z uwzględnieniem ust. 1 i 2 i jest wskazana w deklaracji przystąpienia.
 11. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów o których mowa w § 4 ust. 6 i § 34 ust. 3 suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 7

1. PZU SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w deklaracji przystąpienia dla poszczególnych rodzajów mienia.
2. Wysokość odszkodowania ustala się dla:
 - 1) budynku mieszkalnego oraz domu letniskowego:
 - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
 - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej;
 - 2) budynku mieszkalnego w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;

- 3) garażu oraz budowli – według wartości rzeczywistej;
- 4) lokalu mieszkalnego:
 - a) w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym – według wartości rynkowej lokalu mieszkalnego,
 - b) w przypadku szkody częściowej – według wartości nowej.
3. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wielorodzinnego, w którym znajduje się ten lokal, według procentowego udziału w częściach wspólnych określonego dla tego lokalu w akcie notarialnym.
4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
 - 1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
 - 2) nie uwzględnia się wartości zabytkowej ubezpieczonego mienia.
5. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich wewnątrz budynku lub lokalu mieszkalnego nie odlicza się stopnia zużycia technicznego.
6. Wysokość odszkodowania dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli ustala się na podstawie:
 - 1) rachunków z tytułu odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego ubezpieczonego mienia, przedłożonych w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody, potwierdzonych:
 - a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy lub
 - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł;
 - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, przedłożonego w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody;
 - 3) ceny 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego oraz ceny miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego przyjmowanej dla ustalenia wartości rynkowej lokalu mieszkalnego – w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym;
 - 4) kosztorysu sporządzonego przez PZU SA w oparciu o ekspercki system kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub na podstawie kosztorysu sporządzonego w oparciu o cenniki budowlane stosowane przez PZU SA, opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa; ustalenie wysokości odszkodowania na podstawie systemu eksperckiego lub cenników następuje w przypadku:
 - a) niepodejmowania przez Ubezpieczonego odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego ubezpieczonego mienia,
 - b) braku rachunków, o których mowa w pkt 1,
 - c) braku kosztorysu, o którym mowa w pkt 2.

7. Przedłożone rachunki lub kosztorysy dotyczące odbudowy lub naprawy ubezpieczonego mienia PZU SA weryfikuje pod kątem zgodności ze stanem faktycznym: wysokością poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.
8. PZU SA na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego udostępni ekspercki system kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub cenniki budowlane, o których mowa w ust. 6 pkt 4, do wglądu w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
9. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, z wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem z tytułu odbudowy lub naprawy albo kosztorysem.

UBEZPIECZENIE RUCHOMOŚCI DOMOWYCH I STAŁYCH ELEMENTÓW

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, § 9 i § 11, przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego ruchomości domowe i stałe elementy.
2. Przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić również ruchomości domowe znajdujące się czasowo w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu wypożyczone lub oddane do używania (mienie wypożyczone, mienie służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez Ubezpieczonego.

§ 9

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
 - 1) karty płatnicze;
 - 2) papiery wartościowe;
 - 3) bilety komunikacji miejskiej, karty do telefonów, karty uprawniające do korzystania z usług;
 - 4) dokumenty, z wyłączeniem dokumentów osobistych;
 - 5) dzieła sztuki;
 - 6) rękopisy;
 - 7) trofea myśliwskie;
 - 8) metale szlachetne w złomie lub w sztabach;
 - 9) kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne nie stanowiące wyrobu użytkowego;
 - 10) przedmioty zgromadzone w ilościach wskazujących na ich handlowe przeznaczenie lub służące do prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
 - 11) dane, programy i dokumenty przechowywane w jednostkach centralnych komputerów lub wymiennych nośnikach danych;

- 12) rośliny doniczkowe utrzymywane w celach hodowlanych lub handlowych;
 - 13) zwierzęta inne niż zwierzęta domowe;
 - 14) pojazdy silnikowe, motorowery, przyczepy i naczepy w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym, jednostki pływające inne niż łodzie wiosłowe, kajaki wodne, rowery wodne lub pontony, statki powietrzne;
 - 15) paliwa w stanie ciekłym, gazowym lub stałym.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczony nie mieszka na stałe w lokalu mieszkalnym lub budynku, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe lub oddaje go do używania osobie trzeciej, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte także następujące ruchomości domowe:
- 1) przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria, znaczki filatelistyczne;
 - 2) pieniądze, środki płatnicze inne niż karty płatnicze.
3. W pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym lub w pomieszczeniu gospodarczym poza budynkiem mieszkalnym ochroną ubezpieczeniową nie są objęte także następujące ruchomości domowe:
- 1) sprzęt audiowizualny, komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne;
 - 2) przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria, znaczki filatelistyczne;
 - 3) pieniądze lub środki płatnicze inne niż karty płatnicze.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 10

1. W przypadku, gdy ruchomości domowe i stałe elementy ubezpieczane są w miejscu ubezpieczenia, będącym jednocześnie przedmiotem ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, ochroną ubezpieczeniową PZU SA objęte są:
- 1) w przypadku ruchomości domowych – szkody powstałe w następstwie:
 - a) zdarzeń losowych wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - b) kradzieży z włamaniem,
 - c) rabunku,
 - d) przepięcia,
 - e) dewastacji,
 - f) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a–e;
 - 2) w przypadku stałych elementów – poza szkodami objętymi ochroną w ramach ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, także szkody powstałe w następstwie:
 - a) kradzieży z włamaniem,
 - b) rabunku,
 - c) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a i b.
2. W przypadku gdy ruchomości domowe i stałe elementy ubezpieczone są w miejscu ubezpieczenia, nie będącym jednocześnie przedmiotem ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, ochroną ubezpieczeniową

PZU SA objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia wskazanym w deklaracji przystąpienia w następstwie:

- 1) zdarzeń losowych wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - 2) kradzieży z włamaniem,
 - 3) rabunku,
 - 4) przepięcia,
 - 5) dewastacji,
 - 6) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–5;
3. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile za szkodę tę nie zostało wypłacone odszkodowanie z innej umowy ubezpieczenia.
4. PZU SA odpowiada ponadto za szkody polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 14, powstałe wskutek usiłowania lub dokonania kradzieży z włamaniem.
5. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową PZU SA w granicach sumy ubezpieczenia, wskazanej w deklaracji przystąpienia, pokrywa również poniesione przez Ubezpieczonego i udokumentowane, uzasadnione koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, łącznie z kosztami rozbiórki lub demontażu części niezdatnych do użytku.

§ 11

W ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów PZU SA odpowiada również za szkody w ruchomościach domowych lub stałych elementach będących przedmiotem prawa własności (współwłasności) osób bliższych Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo w ruchomościach domowych znajdujących się czasowo w ich posiadaniu, jeżeli zostały im wypożyczone lub oddane do używania (miejscie wypożyczone, miejsce służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez te osoby.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 12

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 3) górnicze w rozumieniu prawa górniczego;
 - 4) powstałe poza terytorium RP;
 - 5) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych;
 - 6) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby bliższej Ubezpieczonego, o której mowa w § 11,

- w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
- 7) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada ponadto za szkody powstałe wskutek:
- 1) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
 - 2) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi;
 - 3) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 4) zalania wskutek opadu:
 - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
 - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
 - c) ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach i loggiach, z wyłączeniem anten telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku;
 - 5) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków;
 - 6) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - 7) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
 - 8) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
 - 9) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;

- 10) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych miejsca ubezpieczenia, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 11) kradzieży z włamaniem, jeżeli z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w chwili zajścia wypadku ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia nie spełniało wymogów dotyczących zabezpieczenia ubezpieczonego mienia określonych w § 14, które były wymagane dla zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego i, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 13

PZU SA nie odpowiada także za szkody w pieniądzach, środkach płatniczych innych niż karty płatnicze, przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, znaczkach filatelistycznych, biżuterii:

- 1) polegające na ich zaginięciu w czasie akcji ratowniczej;
- 2) powstałe w czasie ciągłej nieobecności Ubezpieczonego lub osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w miejscu ubezpieczenia, trwającej dłużej niż 3 miesiące.

WYMOGI W ZAKRESIE ZABEZPIECZEŃ PRZECIWKRADZIEŻOWYCH

§ 14

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, miejsce ubezpieczenia uważa się za należycie zabezpieczone jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) wszystkie drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub domu letniskowego muszą być zamknięte co najmniej na dwa zamki wielozastawkowe lub najeden zamek wielopunktowy, bądź na zamek mechaniczno-elektroniczny, z zastrzeżeniem pkt 7;
 - 2) oszklone drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub domu letniskowego nie mogą być wyposażone w zamki, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie;
 - 3) drzwi zewnętrzne, okna, drzwi balkonowe i tarasowe znajdujące się w należytym stanie technicznym i były tak umocowane, osadzone i zamknięte, że wyłamanie ich lub wyważenie nie było możliwe

- bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi;
- 4) ściany, podłogi, stropy lub dachy nie mogą zawierać elementów wykonanych z materiałów nietrwałych, np. siatki;
 - 5) wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach lub dachach muszą być zabezpieczone w taki sposób, że nie jest możliwe wydobycie przedmiotów z wnętrza bez użycia narzędzi lub siły;
 - 6) klucze lub inne urządzenia przeznaczone do otwierania zamków muszą znajdować się w wyłącznym posiadaniu osoby uprawnionej do ich przechowywania;
 - 7) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia gospodarczego muszą być zamknięte co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.
2. Zabudowany balkon lub taras uważa się za należycie zabezpieczony, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- 1) balkon lub taras został zabudowany w taki sposób, że nie pozostawione zostały otwory umożliwiające wydobycie znajdujących się na nim przedmiotów bez użycia siły lub narzędzi;
 - 2) okna lub tafle szkła, którymi został zabudowany balkon lub taras, znajdują się w należyłym stanie technicznym oraz są umocowane, osadzone i zamknięte w taki sposób, że wyłamanie ich lub wyważenie nie jest możliwe bez użycia siły lub narzędzi.
3. PZU SA na podstawie oceny ryzyka może określić indywidualne warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia.
- 7) z tytułu szkód w sprzęcie biurowym – w wysokości 40% sumy ubezpieczenia;
 - 8) z tytułu szkód będących następstwem rabunku ruchomości domowych poza miejscem ubezpieczenia – w wysokości 11% sumy ubezpieczenia z tym, że z tytułu szkód w pieniądzach i innych środkach płatniczych – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia;
 - 9) z tytułu szkód w ruchomościach domowych znajdujących się w pomieszczeniach gospodarczych poza lokalem mieszkalnym – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, z wyłączeniem szkód w ruchomościach domowych znajdujących się w piwnicach w domach jednorodzinnych.
3. W ramach sumy ubezpieczenia PZU SA zobowiązany jest do:
- 1) pokrycia ewentualnych kosztów wynagrodzenia rzeczoznawcy powołanego za zgodą PZU SA dla ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego lub rozmiaru szkody;
 - 2) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych w celu zmniejszenia szkody lub zapobieżenia zwiększenia się jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - 3) pokrycia kosztów naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym wskutek usiłowania lub dokonania kradzieży z włamaniem.
4. Wypłata odszkodowania lub kosztów, o których mowa w ust. 3, nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia o wypłaconą kwotę.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 16

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 15

1. Suma ubezpieczenia wynosi 50 000 zł.
2. W granicach sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, ustanawia się następujące limity odpowiedzialności PZU SA:
 - 1) z tytułu szkód w sprzęcie audiowizualnym (w tym również w antenach telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz budynku mieszkalnego), komputerowym, fotograficznym oraz instrumentach muzycznych – w wysokości 75% sumy ubezpieczenia;
 - 2) z tytułu szkód w przedmiotach ze srebra, złota i platyny, monetach, biżuterii, oraz zbiorach filatelistycznych – w wysokości 43% sumy ubezpieczenia;
 - 3) z tytułu szkód w stałych elementach – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
 - 4) z tytułu szkód w pieniądzach i środkach płatniczych innych niż karty płatnicze – w wysokości 6% sumy ubezpieczenia;
 - 5) z tytułu szkód w mieniu służbowym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
 - 6) z tytułu szkód w mieniu wypożyczonym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
1. PZU SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w § 15 ust 1. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości nowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. W przypadku następujących ruchomości domowych wysokość odszkodowania ustala się:
 - 1) dla pieniędzy – według ich nominalnej wartości; pieniądze stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
 - 2) dla monet – według wartości złomu, chyba że monety te stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu; wysokość odszkodowania ustala się wówczas według wartości nominalnej tych monet; monety stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
 - 3) dla zwierząt domowych – według przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy tego samego gatunku, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu ustalenia odszkodowania,

- powiększonej o ewentualne koszty uśpienia z konieczności;
- 4) dla roślin doniczkowych – według przeciętnej wartości rośliny doniczkowej tego samego gatunku i odmiany oraz takiej samej lub podobnej wielkości, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu ustalenia odszkodowania.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
 - 1) uwzględnia się:
 - a) wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu,
 - b) w przedmiotach stanowiących komplet lub tworzących jedną całość – ubytek wartości jakiegoś uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów;
 - 2) nie uwzględnia się:
 - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia oraz kosztów modernizacji i ulepszeń,
 - b) kosztów wynikających z braku części zamienionych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b.
 4. Z zastrzeżeniem ust. 2, wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem z tytułu naprawy przedmiotu szkody lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu, przedłożonych w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody.
 5. W razie nieudokumentowania kosztów naprawy przedmiotu szkody lub kosztów nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu jako wysokości odszkodowania przyjmuje się określony procentowo w porozumieniu z Ubezpieczonym albo określony przez rzeczoznawcę ubytek wartości przedmiotu szkody. Podstawę oszacowania kosztów naprawy i wypłaty odszkodowania może także stanowić kosztorys przedstawiony przez Ubezpieczonego, zweryfikowany przez PZU SA pod kątem wysokości przyjętych stawek, zakresu robót i użytych materiałów.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, gdy w związku z wykonywaniem czynności w życiu prywatnym lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest on zobowiązany do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego związana z posiadaniem lokalu mieszkalnego lub budynku, posiadanych przez Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego, znajdujących się na terytorium RP oraz wskazanych w umowie ubezpieczenia, a także w związku z posiadaniem posesji, na której znajduje się wskazany budynek. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika położonego bezpośrednio przy granicy posesji, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, wskutek nieuprzątnięcia lub nienależytego uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z tego chodnika.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej, przy czym odpowiedzialność cywilna związana z posiadaniem przez tę osobę lokalu mieszkalnego lub budynku dotyczy wyłącznie lokalu albo budynku wraz z posesją, o których mowa w ust. 2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika, o którym mowa w ust. 2.
4. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej wobec osób trzecich za szkody na osobie lub szkody rzeczowe będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone w następstwie rażącego niedbalstwa.
6. Z zastrzeżeniem § 18, ochroną ubezpieczeniową objęte są w szczególności szkody wyrządzone:
 - 1) wskutek posiadania lokalu mieszkalnego lub budynku w tym związane z tym lokalem lub budynkiem szkody wodno-kanalizacyjne oraz wskutek posiadania budowli;
 - 2) wskutek posiadania lub używania ruchomości domowych, w tym urządzeń gospodarstwa domowego, roweru lub wózka inwalidzkiego;
 - 3) przez posiadane zwierzęta domowe;
 - 4) wskutek amatorskiego uprawiania sportu.
7. PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej osób, o których mowa w ust. 1–4, określonej przepisami prawa polskiego z zastrzeżeniem postanowień OWU.
8. Warunkiem odpowiedzialności PZU SA jest zającie zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
9. Ubezpieczonym objęta jest odpowiedzialność cywilna za szkody będące następstwem zdarzenia ubezpieczeniowego, które zaszło na terytorium RP.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 18

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie;
 - 2) wyrządzone przez Ubezpieczonego osobie bliskiej pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo wyrządzone przez tę osobę Ubezpieczonemu;
 - 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego pomocy domowej podczas wykonywania przez nią powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym albo wyrządzone przez tę osobę Ubezpieczonemu;
 - 4) wyrządzone przez pomoc domową wskutek czynności niemieszczących się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej;
 - 5) wyrządzone w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 6) wyrządzone przez posiadane zwierzęta inne niż zwierzęta domowe, z wyłączeniem szkód wyrządzonych wskutek posiadania pasieki do 5 uli;
 - 7) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych, które Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 17 ust. 3 i 4, miały obowiązek zawrzeć;
 - 8) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportów lub wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
 - 9) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych lub zakażeń;
 - 10) wyrządzone w środowisku przez jego zanieczyszczenie oraz w drzewostanie lasów lub parków;
 - 11) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, bonów towarowych oraz innych substytutów pieniądza, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych oraz zbiorów o charakterze kolekcjonerskim lub archiwalnym, a także przedmiotów o charakterze zabytkowym lub unikatowym;
 - 12) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego, w tym oddziaływania temperatury, gazów, oparów, wilgoci, dymy sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji lub działania hałasu;
 - 13) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie;
 - 14) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
 - 15) związane z dostępem lub korzystaniem z Internetu;
 - 16) wyrządzone przez zwierzęta niepoddane wymaganym szczepieniom ochronnym;
 - 17) powstałe z tytułu uczestnictwa w polowaniach;
 - 18) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 17 ust. 3 lub 4,

- korzystała na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
- 19) wyrządzone przez posiadanie psy agresywne;
- 20) powstałe z tytułu posiadania lub używania koni;
- 21) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem jednostek pływających;
- 22) powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej oraz amunicji do tej broni;
- 23) wyrządzone w związku z posiadaniem, kierowaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;
- 24) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych;
- 25) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby, o której mowa w § 17 ust. 3 lub 4 w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
- 26) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego;
- 27) których wartość nie przekracza 100 zł (franszyza integralna).

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywnien sądowych i administracyjnych, zadatków, roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy, podatków, należności publicznoprawnych i opłat manipulacyjnych, do zapłacenia których Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 17 ust. 3 lub 4, są zobowiązani.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 19

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA za szkody powstałe ze wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia i wynosi 100 000 PLN.
2. W ramach sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1, PZU SA zobowiązany jest do:
 - 1) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawcy powołanego w uzgodnieniu z PZU SA, w celu ustalenia okoliczności i rozmiarów szkody;
 - 2) pokrycia następujących kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
 - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU SA,
 - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli tocząca się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności, jeżeli PZU SA zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,

- c) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU SA wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 20

1. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 36 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU SA, jeżeli PZU SA nie wyraził na to uprzedniej zgody.
2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU SA zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe;
 - 2) renty czasowe;
 - 3) renty dożywotnie.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DOM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 21

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie przez PZU SA kosztów usług assistance, o których mowa w § 22, w razie zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Usługi assistance, o których mowa w § 22, są świadczone przez Centrum Alarmowe PZU POMOC na terytorium RP w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym, które zaszło w miejscu ubezpieczenia.

§ 22

1. (Pomoc medyczna w miejscu ubezpieczenia)

W przypadku, gdy wskutek zajścia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA zobowiązuje się do:

- 1) zorganizowania i pokrycia kosztów udzielenia Ubezpieczonemu przez lekarza PZU POMOC pierwszej porady telefonicznej dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia;
 - 2) zorganizowania oraz pokrycia kosztów pierwszej wizyty lekarza u Ubezpieczonego (koszty honorarium i dojazdu) maksymalnie do kwoty 500 PLN;
 - 3) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki, trwającej nie dłużej niż 48 godzin od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, maksymalnie do kwoty 300 PLN;
 - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów transportu Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności.
2. (Pomoc w przypadku hospitalizacji) W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego, trwającej dłużej niż

7 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, po uzgodnieniu przez lekarza PZU POMOC z lekarzem leczącym Ubezpieczonego przewidywanego czasu pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, PZU SA zobowiązuje się do:

- 1) zorganizowania przewozu dzieci Ubezpieczonego do lat 15 wraz z osobą towarzyszącą, do miejsca zamieszkania osoby wyznaczonej albo innego miejsca na terytorium RP wskazanego przez osobę wyznaczoną oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 200 PLN za osobę;
 - 2) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się dzieci Ubezpieczonego do lat 15 oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 PLN;
 - 3) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się osoby niesamodzielne oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 PLN;
 - 4) zorganizowania opieki nad psami i kotami Ubezpieczonego znajdującymi się w miejscu ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiej opieki, maksymalnie do kwoty 300 PLN; w przypadku wyczerpania się sumy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PZU SA zorganizuje i pokryje koszty transportu ww. zwierząt na terytorium RP do osoby wyznaczonej, mogącej podjąć się opieki nad nimi, albo do najbliższego schroniska dla zwierząt;
 - 5) zorganizowania dla Ubezpieczonego transportu ze szpitala, w którym był hospitalizowany, do miejsca ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiego transportu;
 - 6) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (kosztów honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki przez okres uzgodniony przez lekarza PZU POMOC z lekarzem leczącym Ubezpieczonego, nie dłużej jednak niż przez 5 dni od dnia wypisania Ubezpieczonego ze szpitala;
 - 7) dostarczenia do miejsca ubezpieczenia Ubezpieczonemu, który zgodnie z zaleceniem lekarza leczącego nie może opuszczać miejsca ubezpieczenia, podstawowych artykułów żywnościowych i higienicznych oraz leków koszty zakupu tych artykułów oraz leków ponosi Ubezpieczony; leki wydawane na receptę dostarczane są pod warunkiem przekazania przez Ubezpieczonego przedstawicielowi Centrum Alarmowego PZU POMOC prawidłowo wystawionej recepty na dany lek.
3. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 2 pkt 1–2 w związku z zajściem jednego nieszczęśliwego wypadku lub jednego nagłego zachorowania, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług w związku z tym samym nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem.
4. O wyborze jednej z usług, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, decyduje Ubezpieczony. W razie braku możliwości skontaktowania się z Ubezpieczonym, najpóźniej

w dniu uzyskania przez PZU SA informacji o okolicznościach, o których mowa w ust. 2, PZU SA wykonuje usługę, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lub pkt 3.

5. W przypadku, gdy PZU SA z przyczyn od siebie niezależnych nie ma możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną w celu wykonania usługi, o której mowa w ust. 2 pkt 1–2, a w odniesieniu do osób niesamodzielnych usługi, o której mowa w ust. 2 pkt 3, albo z przyczyn dotyczących tych osób nie jest możliwe wykonanie żadnej z powyższych usług, PZU SA wykonuje usługi polegające na:
 - 1) zorganizowaniu opieki nad dziećmi Ubezpieczonego do lat 15 w miejscu ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 400 PLN; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad dziećmi do lat 15, PZU SA podejmuje działania w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli nie będzie to możliwe, to przez opiekę społeczną;
 - 2) zorganizowaniu opieki nad osobami niesamodzielnymi w miejscu ubezpieczenia, przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 400 PLN; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad osobami niesamodzielnymi, PZU SA podejmie działania w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli nie będzie to możliwe, to przez opiekę społeczną.
6. **(Interwencja w miejscu ubezpieczenia)** W przypadku, gdy wskutek wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone i nie nadaje się do zamieszkania, PZU SA zobowiązuje się do:
 - 1) zorganizowania pobytu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem w hotelu oraz pokrycia kosztów transportu do hotelu, maksymalnie do kwoty 100 PLN, oraz pobytu w hotelu przez okres 3 dni następujących bezpośrednio po dniu zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego, maksymalnie do kwoty 300 PLN za jeden dzień pobytu każdej z ww. osób w hotelu;
 - 2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego, znajdujące się na terytorium RP, oraz pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 300 PLN; jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia zostanie przywrócone do stanu umożliwiającego zamieszkanie, PZU SA pokryje koszt powrotu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem do miejsca ubezpieczenia maksymalnie do kwoty 300 PLN;
 - 3) zorganizowania transportu mienia Ubezpieczonego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia pojazdem mechanicznym o ładowności do 3,5 ton do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego na terytorium RP i pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 450 PLN;
 - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów dozoru miejsca ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 48 godzin od zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego.
7. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 6 pkt 1–2 w związku z zajściem jednego zdarzenia ubezpieczeniowego, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług w związku z tym samym zdarzeniem ubezpieczeniowym.
8. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego wymienionego w § 4 ust. 1 oraz kradzieży z włamaniem, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA zobowiązuje się do:
 - 1) z zastrzeżeniem ust. 9, zorganizowania i pokrycia kosztów interwencji (koszty dojazdu oraz robocizny) niżej wymienionych specjalistów:
 - a) ślusarza – w przypadku awarii drzwi zewnętrznych lub konieczności wymiany zamków po kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia,
 - b) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej w miejscu ubezpieczenia,
 - c) hydraulika – w celu interwencji w miejscu ubezpieczenia mającej zapobiec jego zalaniu albo zwiększeniu już powstałego zalania,
 - d) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb w miejscu ubezpieczenia w oknach lub drzwiach zewnętrznych,
 - e) technika urządzeń grzewczych – w przypadku, gdy temperatura w miejscu ubezpieczenia spadnie poniżej 5 stopni C,
 - f) dekarza – w przypadku uszkodzenia dachu w miejscu ubezpieczenia, jeżeli takie uszkodzenie dachu utrudnia Ubezpieczonemu korzystanie z miejsca ubezpieczenia;
 - 2) zorganizowania transportu powrotnego Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia z miejsca położonego na terytorium RP oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 150 PLN, jeżeli Ubezpieczony w chwili zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego, znajduje się w odległości co najmniej 30 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z zajściem tego zdarzenia ubezpieczeniowego jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna.
9. PZU SA pokrywa koszty interwencji specjalisty lub specjalistów, o których mowa w ust. 8 pkt 1, maksymalnie do kwoty 400 PLN w odniesieniu do jednego zdarzenia ubezpieczeniowego i nie więcej niż w odniesieniu do trzech zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia.

- 10. (Usługi informacyjne)** W przypadku, gdy wskutek zajścia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących położonych najbliższej miejsca ubezpieczenia placówek medycznych oraz aptek.
- 11.** W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących powiadomienia rodziny Ubezpieczonego o jego hospitalizacji i stanie zdrowia.
- 12.** W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących numerów telefonów służb użyteczności publicznej oraz usługodawców (hydraulik, szklarz, ślusarz, technik urządzeń grzewczych, elektryk, dekarz), działających w pobliżu miejsca ubezpieczenia.

§ 23

Jeżeli ustalony w OWU limit odpowiedzialności dla danej usługi assistance nie wystarcza na pokrycie przez PZU SA w całości kosztu wykonania tej usługi, a Ubezpieczony nie wyraża zgody na pokrycie różnicy między rzeczywistymi kosztami wykonania usługi a kwotą, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność, wówczas PZU SA wypłaca Ubezpieczonemu odszkodowanie w kwocie, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność. Dla ustalenia czy przyjęty w OWU limit odpowiedzialności dla danej usługi assistance nie wystarcza na pokrycie przez PZU SA w całości kosztu wykonania tej usługi, przyjmuje się średnią cenę wykonania tej usługi obowiązującą na terenie miejscowości, w której usługa ta ma być wykonana.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 24

- 1.** Odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe zostało wyrządzone:
- 1) z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapewnienie organizacji lub pokrycie kosztów usługi assistance odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) z winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
- 2.** Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe zaszło w związku:
- 1) z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroryzmu, strajkami lub niepokojami społecznymi;
 - 2) ze szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego;
 - 3) ze szkodami powstałymi wskutek systematycznego zawilgocenia miejsca ubezpieczenia z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
 - 4) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 5) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 6) ze szkodami powstałymi wskutek pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 7) ze szkodami powstałymi wskutek przenikania wód podziemnych;
 - 8) ze szkodami powstałymi wskutek przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków;
 - 9) ze szkodami powstałymi na skutek upadku maszty spowodowanego brakiem konserwacji lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 10) ze szkodami powstałymi wskutek upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
 - 11) ze szkodami powstałymi wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego;
 - 12) z pozostawieniem przez Ubezpieczonego w stanie nieatrzybyłości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 13) z samobójstwem Ubezpieczonego lub próbą samobójstwa Ubezpieczonego;
 - 14) z uczestnictwem Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
 - 15) z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.

3. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:
 - 1) chorobami przewlekłymi Ubezpieczonego, w tym również z zaostrzeniami lub powikłaniami tych chorób;
 - 2) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
 - 3) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Z zakresu odpowiedzialności PZU SA polegającej na świadczeniu usług assistence, o których mowa w § 22 ust. 8 pkt 1, wyłączone są:
 - 1) usługi elektryka świadczone w związku z uszkodzeniami żarówek lub bezpieczników;
 - 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniem baterii wodnych, zatankiem zlewu, umywalki wanny lub brodzika;
 - 3) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych lub wodociągowych lub podziemnych linii energetycznych lub tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiadają administracja budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;
 - 4) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn lub urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej lub wodno-kanalizacyjnej;
 - 5) usługi świadczone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia;
 - 6) usługi polegające na konserwacji instalacji;
 - 7) usługi ślusarza świadczone w związku z awarią drzwi zewnętrznych prowadzących do pomieszczenia garażowego w budynku mieszkalnym.
5. Z odpowiedzialności PZU SA wyłączone są koszty usług assistence poniesione przez Ubezpieczonego bez zgody Centrum Alarmowego PZU Pomoc, chyba że skontaktowanie się z Centrum Alarmowym PZU Pomoc w sposób określony w § 37 nie było możliwe, z zastrzeżeniem § 38.
 - z możliwością przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na następny roczny okres, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Podmioty, o których mowa w § 2 pkt 78, przystępują do umowy ubezpieczenia składając oddzielne deklaracje przystąpienia dla następujących ubezpieczeń:
 - 1) ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ubezpieczenia Assistance Dom;
 - 2) ubezpieczenia ruchomości i stałych elementów;
 - 3) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
5. Przystąpienie kredytobiorcy do umowy ubezpieczenia następuje po wypełnieniu i podpisaniu formularza deklaracji przystąpienia oraz potwierdzeniu przyjęcia jej przez Ubezpieczającego.
6. Deklaracja przystąpienia zawierająca potwierdzenie przyjęcia jej przez Ubezpieczającego stanowi dowód objęcia ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 26

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana w zależności od:
 - 1) przedmiotu ubezpieczenia,
 - 2) sumy ubezpieczenia.
2. Składka opłacana jest jednorazowo za roczny okres ubezpieczenia w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
3. Zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej. Za dzień zapłaty składki uważa się dzień uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU SA.
4. W przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, składka za kolejny okres ubezpieczenia płatna jest najpóźniej w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
5. Składka nie podlega indeksacji.
6. Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

PRZYSTĄPIENIE DO UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 25

1. Przed przystąpieniem podmiotów, o których mowa w § 2 pkt 78, do umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający przekazuje im tekst OWU.
2. Podmioty, o których mowa w § 2 pkt 78, mogą przystąpić do umowy ubezpieczenia w terminie uzgodnionym z Ubezpieczającym.
3. Podmioty, o których mowa w § 2 pkt 78, przystępujące do umowy ubezpieczenia składają u Ubezpieczającego deklarację przystąpienia na okres jednego roku

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 27

1. Odpowiedzialność PZU SA w stosunku do każdego Ubezpieczonego rozpoczyna się z dniem następującym po dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia.
2. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok i podlega przedłużeniu na kolejne roczne okresy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczonemu przysługuje prawo do rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej. Rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczony dokonuje poprzez złożenie na piśmie oświadczenia w tym zakresie.

4. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w stosunku do Ubezpieczonego:
 - 1) z dniem całkowitej spłaty kredytu, rozwiązania umowy kredytu lub odstąpienia od umowy kredytu, jednakże nie wcześniej niż z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiła spłata kredytu rozwiązanej lub odstąpienie od umowy kredytu;
 - 2) w przypadku rezygnacji przez Ubezpieczonego z ubezpieczenia – z ostatnim dniem miesiąca, w którym rezygnacja została złożona;
 - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia;
 - 4) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej w zakresie ubezpieczenia, którego suma uległa wyczerpaniu, z zastrzeżeniem ust. 5;
 - 5) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
 - 6) z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę – jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia;
 - 7) z dniem unicestwienia przedmiotów ubezpieczenia.
5. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa w stosunku do danego Ubezpieczonego wygasa w zakresie ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów, odpowiedzialności cywilnej oraz Assistance Dom wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych.

faktycznego szkody, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu rozliczenia szkody.

2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się:
 - 1) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych:
 - a) Ubezpieczającemu – na wskazany przez Ubezpieczającego rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5,
 - b) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony w deklaracji przystąpienia nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 PLN,
 - c) spadkobiercom – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
 - jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa, niż 5 000 zł,
 - jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Ubezpieczającego; w tym przypadku spadkobiercom wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Ubezpieczającego;
 - 2) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów: Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy;
 - 3) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – poszkodowanemu.
4. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego, a wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Ubezpieczającego, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Ubezpieczającego.
5. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Ubezpieczającego, a zdarzenie ubezpieczeniowe zaszło po rozwiązaniu umowy o kredyt hipoteczny lub po całkowitej spłacie kredytu hipotecznego, lecz jeszcze w okresie ubezpieczenia (§ 27 ust. 4

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 28

1. Ubezpieczony, Ubezpieczający i PZU SA mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny i wysokości szkody.
2. Każdy z podmiotów, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołał.
3. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje opinię.
4. Koszty rzeczoznawcy, o którym mowa w ust. 3, podmioty wymienione w ust. 1, ponoszą proporcjonalnie.
5. Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA lub wyznaczonemu rzeczoznawcy wszystkie dokumenty, które PZU SA lub rzeczoznawca uważa za niezbędne do rozpatrzenia roszczenia o wypłatę odszkodowania.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 29

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu

- pkt 1), wówczas odszkodowanie wypłaca się Ubezpieczonemu.
6. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
 7. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 6, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno zostać wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 6.
 8. PZU SA jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
 - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 6 i 7 nie wypłaci świadczenia, do pisemnego zawiadomienia osoby zgłaszającej roszczenie oraz Ubezpieczającego o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania;
 - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem oraz Ubezpieczającego, w terminach o których mowa w ust. 6 i 7, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania; informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
 - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
 - 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
 - 6) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego – do udostępnienia posiadanych informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będących podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności powstania szkody, jak również wysokości odszkodowania;
 - 7) do poinformowania Ubezpieczającego o zgłoszeniu szkody przez Ubezpieczonego w przypadku, gdy w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania na rzecz Ubezpieczającego.

ROSZCZENIE REGRESOWE

§ 30

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrezygnuje z roszczenia w części lub w całości przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrezygnuje się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 31

Ubezpieczający obowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.

§ 32

1. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczony zobowiązany jest zgłaszać do PZU SA zmiany okoliczności wskazanych przez Ubezpieczonego w deklaracji przystąpienia, niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zmianie. Zmiany, o których mowa w zdaniu poprzednim, Ubezpieczony może zgłaszać do PZU SA za pośrednictwem Ubezpieczającego.
2. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego

następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 33

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
 - 2) przestrzegać wymogów w zakresie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 14;
 - 3) przestrzegać zaleceń producenta dotyczących składowania materiałów, o których mowa w § 3 ust.4;
 - 4) przeprowadzać konserwacje i okresowe remonty mienia;
 - 5) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach;
 - 6) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużywanych i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
 - 7) wykonywać niezwłocznie inwestycje i naprawy niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi prawidłowego działania instalacji.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w razie naruszenia z winy umyślnej obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 34

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba (w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku) oraz zawiadomić administrację budynku mieszkalnego o fakcie zalania ubezpieczonego lokalu mieszkalnego i w miarę możliwości uzyskać potwierdzenie o dokonaniu powiadomienia;
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

3. PZU SA obowiązany jest w granicach odpowiednio sumy ubezpieczenia bądź sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust.1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian i nie dokonywać jego naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).
5. Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji o okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 35

1. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uzyskania wiadomości o jego zajściu.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego zajścia lub dowiedzenia się o nim.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 36

- W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej:
- 1) w razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko Ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU SA;

- 2) w razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1, na drogę sądową, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU SA;
- 3) Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
- 4) w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z PZU SA w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

§ 37

W przypadku ubezpieczenia Assistance Dom, w celu skorzystania z usług assistance, o których mowa w § 22, Ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia i przed podjęciem działań we własnym zakresie zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu ubezpieczeniowym Centrum Alarmowe PZU POMOC i podać następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego;
- 2) adres zamieszkania lub adres miejsca ubezpieczenia, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania;
- 3) numer telefonu, pod którym Centrum Alarmowe PZU POMOC może skontaktować się z Ubezpieczonym lub osobą wyznaczoną;
- 4) krótki opis zdarzenia oraz rodzaj potrzebnej pomocy.

§ 38

1. Jeżeli Ubezpieczony z przyczyn od siebie niezależnych nie mógł skontaktować się telefonicznie z Centrum Alarmowym PZU POMOC i we własnym zakresie zorganizować i pokryć koszty usług assistance określonych w § 22, powinien poinformować o tym fakcie PZU SA w terminie 7 dni od dnia kiedy skontaktowanie z PZU SA stało się możliwe. PZU SA zwraca ww. koszty usług assistance na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów potwierdzających fakt zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego i poniesienia tych kosztów.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia w terminie, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to

uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.

3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty, do wysokości rzeczywistych poniesionych kosztów, maksymalnie jednak do kwoty limitu odpowiedzialności ustalonego w OWU dla danej usługi assistance, a jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty odpowiadającej średniej cenie wykonania tej usługi obowiązującej na terenie miejscowości, w której usługa ta została wykonana.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 39

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących realizacji przez PZU SA umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresatem skargi lub zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna PZU SA, nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczącego:
 - 1) likwidacji szkód – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Regionalne Centrum Likwidacji Szkód właściwe ze względu na miejsce likwidacji szkody;
 - 2) świadczenia usług assistance – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Biuro Assistance PZU SA.
3. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
4. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust. 1, Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

INFORMACJA DODATKOWA

do ogólnych warunków grupowego ubezpieczenia „Superochrona domów i lokali mieszkalnych” dla kredytobiorców kredytów hipotecznych i pożyczkobiorców pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO BP SA, ustalonych uchwałą nr UZ/384/2012 Zarządu PZU SA z dnia 27 grudnia 2012 r. zwanych dalej „OWU”, ustalona uchwałą nr UZ/147/2016 Zarządu PZU SA z dnia 19 kwietnia 2016 r.

I. Stosownie do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1844) w OWU z mocy prawa obowiązują następujące postanowienia:

§ 1

Integralną częścią OWU jest informacja, o której mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, w następującym brzmieniu:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Postanowienia wspólne: § 1 ust. 2–3 i 7, § 2, § 25 ust. 4–6, § 27, § 29 ust. 3–5, § 32 ust. 1, § 33 ust. 1, § 34 ust. 1, 3–6, § 35 ust. 1 i 4, § 36, § 37, § 38 ust. 1, 3 i 4; Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3, § 4, § 6, § 7; Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów: § 8, § 10, § 11, § 14, § 15, § 16; Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: § 17, § 19, § 20; Ubezpieczenie Assistance Dom: § 21, § 22, § 23
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Postanowienia wspólne: § 1 ust. 2–3, 7, § 2, § 25 ust. 4–6, § 27, § 29 ust. 3–5, § 30 ust. 3, § 32 ust. 2, § 33 ust. 2, 3, § 34 ust. 2–4, § 35 ust. 3, § 38 ust. 1, 2 i 4; Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3 ust. 2, 3, § 4 ust. 4–6, § 5, § 6, § 7; Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów: § 9, § 12, § 13, § 14, § 15 ust. 2, § 16; Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: § 17 ust. 7–9, § 18, § 19 ust. 1, § 20; Ubezpieczenie Assistance Dom: § 21, § 22, § 23, § 24

§ 2

PZU SA jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w § 29 ust. 6 i 7 OWU nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
- 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 3

Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy:

- 1) dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

- 2) dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

II. Stosownie do ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1348) w PZU SA ustalone zostały następujące zasady składania reklamacji, skarg i zażaleń:

1. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU SA.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
 - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
 - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
 - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU SA obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
10. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
11. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.